

Gedrags- & anti-pestprotocol
voor ouders en leerkrachten
CBS. Tabitha

Inhoud

---

1. Inleiding:	3
2. Onze visie:	4
3. Achtergrond informatie over pesten	5
3.1 Wat verstaan wij onder pesten?	5
3.2 De verschillende rollen	5
3.3 Signalen die wijzen op pestgedrag	5
3.4 Een aantal feiten over pesten	6
4. Preventieve middelen en interventies	7
4.1 Regels en afspraken	7
4.2 Trefwoord	7
4.3 Gouden weken	7
4.4 Kanjertraining op school	7
4.5 Het digitale kanjer volg en advies systeem (Kanvas)	8
4.6 Taakspel (groep 3 t/m 8)	8
4.8 Stop hou op:	9
4.9 Time out:	9
4.10 Landelijke dag tegen pesten (19 april):	9
4.11 Scholing leerkrachten	9
4.12 Vertrouwenspersonen	10
5. Stappenplan	11
6. Bijlagen	13
6.1 Protocol digitaal pesten CBS. Tabitha	13
6.2 GGGGG aanpak	14
6.3 Begeleidingsplan	15
6.4 Gesprek met de gepeste leerling	16
6.5 Gesprek met de pester	17
6.6 Begeleiding van de groep:	18
6.7 Adviezen aan de ouders	19

1. Inleiding:

In dit gedrags- & anti-pestprotocol beschrijven we hoe wij op CBS Tabitha preventief middelen en interventies inzetten om een omgeving te creëren die enerzijds probleemgedrag voorkomt, het sociaal-emotioneel leren bevordert en die anderzijds voorwaarden schept om optimaal te kunnen presteren op de leervakken zoals rekenen, taal en lezen.

Dit gedrags- & anti-pestprotocol is tot stand gekomen in samenwerking met ouders en staat op de website van onze school. Tijdens de informatie avond bij de start van ieder schooljaar wordt dit protocol in grote lijnen besproken met ouders. Jaarlijks wordt een thema avond georganiseerd waarin school en ouders geïnformeerd worden over een onderwerp gerelateerd aan dit protocol.

Bij aanvang van elk schooljaar bespreken we met het hele team wat in het gedrags- & anti-pest protocol beschreven staat. Aan het eind van elk schooljaar evalueren wij dit protocol en passen het zo nodig aan.

Dit protocol is ter instemming aangeboden aan de MR.

Met vriendelijke groet,

Team en ouders CBS Tabitha

2. Onze visie:

Het is in onze ogen van groot belang dat kinderen, ouders en leerkrachten zich op onze school thuis voelen. Wij streven naar een prettige, ontspannen en open sfeer, waarin de kinderen zich gerespecteerd voelen, en ervaren dat er voor iedereen, ongeacht capaciteiten en vaardigheden, de nodige belangstelling en aandacht is. Een dergelijke werksfeer, ook wel pedagogisch klimaat genoemd, vormt een basisvoorwaarde voor het bereiken van goede onderwijsresultaten en een positieve sociaal emotionele ontwikkeling van onze kinderen. Belangrijk kenmerk binnen dit pedagogisch klimaat is een kindvriendelijke, gestructureerde onderwijsleeromgeving, waarbij een gevoel van veiligheid en geborgenheid bij iedereen de grondslag vormt.

Wij vinden het erg belangrijk om preventief middelen en interventies in te zetten om een goed pedagogisch klimaat te creëren en daarmee probleemgedrag te voorkomen; 'Voorkomen is beter dan genezen'. Door op schoolniveau te werken aan goed onderwijs, effectief klassenmanagement, groepsvorming en sociaal-emotioneel leren, willen wij hieraan als school een bijdrage leveren (zie hoofdstuk 3). Als leidraad volgen wij de richtlijnen vanuit de Kanjertraining en de groepsregels die in elke groep samen met de kinderen opgesteld worden.

Wij vinden de samenwerking tussen leerkracht, ouders en het kind van essentieel belang. In deze samenwerking verwachten wij van ouders dat zij een stimulerende rol vervullen ten aanzien van een goede relatie tussen kinderen onderling en tussen het kind en de leerkracht. Wij streven ernaar dat iedereen (leerkracht, ouders en kind) binnen zijn eigen rol en verantwoordelijkheid bijdraagt tot een optimale ontwikkeling. Dit betekent dat de sociaal emotionele ontwikkeling regelmatig wordt besproken met ouders en als er stagnatie optreedt, er gezamenlijk met ouders en kind zal worden gezocht naar passende oplossingen.

3. Achtergrondinformatie over pesten

3.1 Wat verstaan wij onder pesten?

Pesten is een stelselmatige vorm van agressie waarbij één of meerdere personen proberen een ander persoon fysiek, verbaal of psychologische schade aan te brengen. Bij pesten is er sprake van machtsongelijkheid. De zwakkere wordt voortdurend en systematisch lastig gevallen door de sterkere(n).

Pesten is iets anders dan plagen omdat er bij plagen sprake is van machtsgelijkheid en vaak ook van wederkerig gedrag. Soms plaagt de één, soms de ander.

Vormen van pesten:

- Verbaal pesten: het zeggen van onaardige dingen, waarbij gebruik wordt gemaakt van kwetsende scheldwoorden.
- Relationeel pesten: een subtiele vorm van intermenselijk gedrag, waarbij relaties of vriendschappen schade toegebracht wordt door bijvoorbeeld uitsluiten, zwartmaken, negeren, of roddelen.
- Fysiek pesten: iemand lichamelijk geweld aandoen, zoals schoppen en slaan.
- Materieel pesten: het afpakken, beschadigen of verstoppert van spullen.
- Mentaal pesten: iemand bedreigen of chanteren.
- Cyberpesten: digitaal schelden, bedreigen, roddelen, stalken, haatprofielen plaatsen, vervelende foto's of filmpjes plaatsen, negeren van jouw opmerkingen, geen likes krijgen.

3.2 De verschillende rollen

- De gepeste: degene die zwakker is dan degene die pest
- De pester: degene die wil domineren, de baas wil zijn, maar tegelijkertijd wil dat anderen hem/haar accepteren. De pester bestaat bij de gratie van anderen.
- De meeloper: is vaak bang voor de pester. Door mee te doen zorgt hij dat hijzelf in ieder geval geen slachtoffer wordt. De meeloper loopt mee om bij de groep te horen en vanuit de angst zelf gepest te worden.
- De buitenstaander: hij ziet het pesten wel, maar doet niets uit angst zelf slachtoffer te worden. Hij pest niet, moedigt niet aan maar helpt de gepeste ook niet.
- De helper: het kind dat wel durft op te komen voor de gepeste. Dit kind gaat wel met het slachtoffer om, ondanks alle moeilijkheden.

3.3 Signalen die wijzen op pestgedrag

Signalen bij een kind die kunnen duiden op pesten:

- Geen zin om naar school te gaan
- Afwezige indruk
- Angst en onzekerheid

- Neerslachtigheid
- Stemmingswisselingen
- Driftbuien
- Overdreven clownesk gedrag
- Afkoop gedrag
- Blauwe plekken, of schrammen
- Eigendommen die regelmatig stuk zijn
- Nabijheid van pleinwacht zoeken tijdens de pauze
- Bijna nooit of als laatste gekozen worden
- Geen vrienden, vaak alleen op het plein
- Geen uitnodigingen krijgen voor feestjes
- Verminderde schoolresultaten

3.4 Een aantal feiten over pesten

- Pesten komt veel voor, vaker dan je als leerkracht kunt zien.
- Kinderen die structureel gepest worden hebben minder zelfvertrouwen en vaker een negatief zelfbeeld.
- Op latere leeftijd hebben gepeste kinderen meer moeite relaties te onderhouden en een grotere kans op depressieve klachten.
- Mensen die in hun jeugd gepest zijn, hebben 6x zoveel kans op het ontwikkelen van een psychiatrische stoornis.
- Pesters maken een grotere kans om later crimineel gedrag te vertonen
- Op medisch gebied is door middel van hersenscans vastgesteld dat sociale uitsluiting dezelfde hersengebieden activeert als fysieke pijn. Schelden doet dus WEL zeer!
- Pesten verankert zich via de stresshormonen in het lichaam, dat daardoor gevoeliger wordt voor nieuwe pestsignalen.
- Meisjes pesten anders dan jongens. Meisjes pesten door middel van sociale relaties: roddelen over het slachtoffer, buitensluiten, negeren en afwijzen (meidenvenijn).

4. Preventieve middelen en interventies

Om op schoolniveau te werken aan een goed pedagogisch klimaat, zetten wij de volgende middelen en interventies in:

4.1 Regels en afspraken

Wij vinden het belangrijk dat er binnen ons team duidelijke afspraken zijn over gedrag, en dat wij elkaar vervolgens ook aanspreken op het naleven van deze afspraken.

Onze schoolbrede gedragsregels zijn de kanjerregels. Deze regels hangen zichtbaar in de verschillende lokalen van onze school:

- Wij vertrouwen elkaar
- Wij helpen elkaar
- Niemand speelt de baas
- Niemand lacht uit
- Niemand blijft zielig

Leerkrachten stellen ook nog samen met de kinderen van de klas groepsregels op en moedigen kinderen aan om elkaar aan te spreken als regels niet worden opgevolgd. Hierdoor zijn de kinderen meer betrokken dan wanneer deze regels opgedragen zijn. De samen opgestelde klassenregels hangen zichtbaar in het klaslokaal.

4.2 Trefwoord

In deze methode komen onderwerpen als omgaan met elkaar veelvuldig aan de orde in de vorm van kringgesprekken, verhalen en liedjes.

4.3 Gouden weken

De Gouden Weken zijn de eerste weken van het schooljaar. Deze weken vinden wij bij uitstek geschikt om een fundament neer te zetten voor een goede groepsvorming. Het boek 'De gouden weken' biedt de leerkrachten allerlei groepsvormende activiteiten die hieraan bijdragen.

4.4 Kanjertraining op school

De Kanjertraining op school bestaat uit een serie lessen met bijbehorende oefeningen die de leerkracht wekelijks in de klas geeft. De Kanjertraining is bedoeld om de sfeer in de klas prettig te houden of te verbeteren en om de kinderen sociale vaardigheden aan te leren. De kinderen leren positief over zichzelf en anderen denken, en zich te verplaatsen in de gevoelens van een ander. Daarnaast wordt er ook veel aandacht besteed aan oorzaak en gevolg van eigen gedrag en dat van de ander in verschillende sociale situaties. Met behulp van gekleurde petjes worden situaties uitgespeeld en de juiste reactie besproken. Zo worden kinderen zich bewust van hun eigen gedrag, en leren ze hun eigen gedrag te sturen.

De verschillende kanjerpetten hangen zichtbaar in elk klaslokaal:

- Witte pet: je durft jezelf te zijn, je bent zelf te vertrouwen en durft ook anderen te vertrouwen.
- Zwarte pet: je reageer je op een stoere manier. Je vertoont leiderschapsgedrag. Je kunt je grenzen aangeven. Je durft plannetjes te maken en bent ondernemend.
- Rode pet. je bent vol levenslust. Je hebt een goed gevoel voor humor. Je bent optimistisch en je verstaat de kunst van het relativeren.
- Gele pet: je bent vriendelijk, bescheiden en aardig.

Thema's die ieder leerjaar aan de orde komen:

- Hoe zie ik mijzelf.
- Hoe voelt een ander zich?
- Luisteren en samenwerken.
- Hoe ga ik met pesten om.

Pestposters:

De kanjertraining heeft voor de verschillende groepen posters ontworpen met hierop oplossingsstrategieën voor conflictsituaties. Deze posters hangen in alle groepen en worden regelmatig besproken.

4.5 Het digitale kanjer volg- en adviessysteem (Kanvas)

Wij zetten ook schoolbreed Kanvas in. Dit leerlingvolgsysteem bestaat uit een sociogram, een leerlingenvragenlijst en een docentvragenlijst. In november en in mei van elk schooljaar zetten we deze middelen in, bespreken de uitkomsten met elkaar en gaan vervolgens aan de slag met de pedagogische adviezen die hieruit voortkomen.

Sociogram:

Een sociogram is een grafische weergave van onderlinge relaties de klas. Vanaf groep 5 gebruiken wij dit instrument zodat de leerkracht ziet hoe de sociale verbanden in een klas zijn. Het sociogram kan helpen bij het onderkennen van hiërarchie, de leiders en de kinderen die sociaal geïsoleerd zijn.

4.6 Taakspel (groep 3 t/m 8)

Taakspel is een interventie die leerlingen op een positieve manier helpt zich beter aan de regels te houden. Daardoor neemt onrustig en storend gedrag af. Leerlingen kunnen dan beter en taakgericht werken. Bovendien ontstaat er een prettiger klassenklimaat.

Leerlingen spelen Taakspel in teams tijdens de reguliere lessen en activiteiten. De leerkracht of docent bespreekt welke klassenregels er tijdens Taakspel gelden. De leerlingen - in teams - stimuleren elkaar om zich aan de regels te houden. Alleen dan komen ze in aanmerking voor de beloning, die zij van tevoren met elkaar afspraken. De leerkracht of docent deelt tijdens het spelen van Taakspel alleen complimenten uit en negeert negatief gedrag.

4.7 GGGGG aanpak (Gebeurtenis, Gevoel, Gedachte, Gedrag, Gevolg)

De 5 G's (of een aantal daarvan) zijn voor de leerkracht een leidraad om met leerlingen die een conflict hebben met elkaar in gesprek te gaan. De leerlingen leren zelf aan te geven wat het probleem is, waarom ze bepaald gedrag vertonen, en welke gevolgen dit gedrag heeft. Samen met de leerlingen kan de leerkracht zoeken naar ander gedrag dat effectiever is.

4.8 Stop hou op

Bij ongewenst gedrag leren wij de kinderen in de onderbouw elkaar hierop aan te spreken door het zeggen van 'Stop hou op!'. Daarbij leren wij de kinderen het ongewenste gedrag waarmee de ander moet stoppen te benoemen, en dit uit te bouwen met het verwoorden van het gewenste gedrag: 'Stop, hou op met schreeuwen, ik wil dat je gewoon tegen mij praat'.

4.9 Time out

Als een leerling moeite heeft om zijn emoties te reguleren, wordt incidenteel met een leerling een time-out plek afgesproken, met als doel weer rustig te worden. De plek en de tijdsduur wordt afgestemd tussen de leerkracht en de leerling.

4.10 Landelijke dag tegen pesten (19 april)

Ieder jaar wordt op 19 april de landelijke dag tegen pesten gehouden. Wij staan rond deze datum als school ook stil bij de noodzaak om pesten te stoppen. Dit doen wij door met de kinderen een film te kijken, of een boek voor te lezen en hier met de kinderen over te praten.

4.11 Scholing leerkrachten

Licentie Kanjertraining:

Alle groepsleerkrachten zijn in het bezit van de Kanjertraining licentie, en zijn daarmee bevoegd om Kanjertraining in de groep te geven.

Gedragsspecialisten:

Op onze school zijn 2 leerkrachten en 2 intern begeleiders die de opleiding voor gedragsspecialist met succes hebben afgerond:

- Jeannette Lange
- Thea Jongbloed
- Renske Rijlaarsdam
- Jessica Kolasa

Zij ondersteunen de leerkrachten bij het vinden van antwoorden op hun hulpvragen op het gebied van gedrag.

4.12 Vertrouwenspersonen

Op onze school zijn 2 vertrouwenspersonen bij wie ouders en kinderen terecht kunnen als zij iets in vertrouwen willen bespreken: Pascale Emmer (p.emmer@cbs-tabitha.nl) en Caroline Brussen (c.brussen@cbs-tabitha.nl).

5. Stappenplan

In onderstaand stappenplan beschrijven we de stappen die wij op school in samenwerking met ouders en kinderen ondernemen als er ondanks alle preventieve maatregelen toch signalen zijn van een onveilige situatie waarin gedragsregels overschreden worden en/of er signalen zijn van pestgedrag.

Officiële waarschuwing: Een officiële waarschuwing wordt gegeven als een leerling herhaaldelijk de afgesproken gedragsregels overtreedt.

1. De leerkracht gaat in gesprek met de leerling en betrokkenen.
2. De leerkracht informeert het zorgteam en maakt een afspraak voor een gesprek met ouders en leerling.
3. De officiële waarschuwing wordt mondeling gegeven door de leerkracht.
4. Van dit gesprek wordt een aantekening gemaakt in ParnasSys door de leerkracht.
5. Er wordt door de leerkracht een begeleidingsplan opgesteld en na 6 weken wordt deze met ouders en kind geëvalueerd.

Gele kaart: De gele kaart wordt ingezet als de officiële waarschuwing niet heeft geleid tot ander, gewenst gedrag. Er zijn duidelijke signalen van grensoverschrijdend en/of pestgedrag. Bij signalen van pesten wordt een gesprek gevoerd met alle kinderen en ouders die betrokken zijn. Het kind gedrag & anti-pestprotocol wordt in de groep besproken. Andere mensen die zijn betrokken bij de betreffende leerling (gymdocent, overblijfouder, ..) worden geïnformeerd door de leerkracht.

1. De leerkracht gaat in gesprek met de leerling en betrokkenen.
2. De leerkracht informeert het zorgteam en maakt een afspraak voor een gesprek met ouder(s), kind en directeur.
3. De gele kaart wordt mondeling gegeven door de directeur.
4. Van dit gesprek wordt een aantekening gemaakt in ParnasSys door de leerkracht.
5. Er wordt door de leerkracht een begeleidingsplan opgesteld en na 6 weken wordt deze met leerkracht, directeur, ouders en kind geëvalueerd.

Rode kaart: Deze kaart wordt ingezet als 2 keer een periode van 6 weken extra begeleiding niet heeft geleid tot gewenst gedrag. Er vindt dan een schorsing plaats, in eerste instantie voor 3 aaneengesloten dagen.

1. De leerkracht gaat in gesprek met de leerling en betrokkenen.
2. De leerkracht informeert het zorgteam en maakt een afspraak voor een gesprek met ouder(s), het kind en de directeur.
3. De rode kaart wordt mondeling gegeven door de directeur.
4. De schorsing wordt met ouders besproken en gaat de volgende dag in. De leerplichtambtenaar wordt ingelicht door de directeur.
5. Van dit gesprek wordt een aantekening gemaakt in ParnasSys door de leerkracht.

6. Er wordt door de leerkracht een begeleidingsplan opgesteld en na 6 weken wordt deze met leerkracht, directeur, ouders en kind geëvalueerd.

Groene kaart: Deze kaart wordt ingezet als bij de evaluatie van de gele of rode kaart blijkt dat het ongewenste gedrag waarvoor de gele of rode kaart gegeven is, is veranderd in gewenst gedrag.

NB.

De gele, rode en groene kaart worden meegegeven aan de betreffende leerling, met daarop een persoonlijk geschreven toelichting door de leerkracht.

Als er door het gedrag van een leerling of leerlingen sprake is van een onveilige situatie zal school afwijken van bovenstaand stappenplan, door de stappen in een korter tijdsbestek te doorlopen of door stappen over te slaan en eerder overgaan tot het inzetten van de rode kaart (schorsing).

Vaak zal het oplossen van een gedragsprobleem intern, eventueel met ondersteuning van de internbegeleiders en/of gedragspecialisten, mogelijk zijn. Soms is de hulpvraag echter zo complex dat het wenselijk is externe hulp in te schakelen.

Verwijdering:

Indien schorsing geen effect heeft gehad, wordt de leerling van school verwijderd Zie voor de procedure van verwijdering onze schoolgids.

6. Bijlagen

6.1 Protocol digitaal pesten CBS. Tabitha

Op school maken wij de volgende afspraken met de kinderen voor veilig computergebruik:

- Onze leerlingen mogen e-mailen en/of berichten sturen via internet na toestemming van de juf of meester op school. De juf of meester controleert en/of verstuurt de e-mails.
- We leren onze leerlingen om via internet (incl. social media) nooit persoonlijke informatie door te geven. Je naam, adres, telefoonnummer, rekeningnummer, naam van de school, je eigen e-mailadres zijn alleen voor jezelf en niet voor mensen die je nog nooit gezien hebt. Daarom hoort het niet op internet thuis waar iedereen het kan lezen.
- Op school staan de computers in het zicht zodat de leerkrachten zien wat de leerlingen op de computers doen.
- Wanneer er iets gebeurt via internet en/of social media ten nadele van een leerling van onze school, dan meldt de leerling dit bij de leerkracht en wordt er contact opgenomen met alle betrokken leerlingen en hun ouders.

Tips voor ouders

- Surf samen met uw kind. Ga regelmatig samen achter de computer zitten. Ouders en kinderen leren dan van elkaar.
- Maak duidelijke afspraken over het internetgebruik en de tijdsduur die het kind achter de computer mag doorbrengen.
- Houd goed zicht op de computer en plaats deze indien mogelijk op een centrale plaats in huis.
- Leer uw kind om zeer zorgvuldig met privacy om te gaan. Altijd toestemming vragen om aan derden een telefoonnummer, adres of bankrekeningnummer door te mogen geven.
- Bekijk regelmatig de historie van de browser, zodat u op de hoogte blijft van het surfgedrag van uw kind. Let wel: dit biedt geen garantie, want deze geschiedenis kan gewist worden.
- Gebruik een goede virusscanner en zorg dat deze up to date blijft.
- Vertel uw kinderen af te blijven van onbekende software en leer hen voorzichtig om te gaan met het downloaden van onbekende sites.

6.2 GGGGG stappenplan (gespreksmodel)

Stap 1: Beschrijf de *Gebeurtenis* en wat het *Gevolg* ervan is.

Stap 2: Formuleer de *Gevoelens* en *Gedachten* die leiden tot het *Gevolg*.

Stap 3: Wat wil je graag veranderen aan je gedrag en het gevolg hiervan? (doel)

Stap 4: Ga na of de *Gedachten* uit stap 2 'waar' zijn, en of ze je helpen bij stap 3.

Stap 5: Vervang de niet helpende *Gedachten* door helpende *Gedachten*.

Afspraken / acties:

6.3 Begeleidingsplan (voor kinderen met een officiële waarschuwing en een gele kaart)

Naam leerling:

Groep en leerkracht(- en):

Datum ingang:

Beginsituatie	Beschrijving van de situatie: Bevorderende factoren: Belemmerende factoren:
Doelen	
Ondersteuningsbehoeften	Deze leerling heeft...
Afspraken	
Evaluatiedatum:	

handtekening ouders:	Handtekening leerling:	handtekening leerkracht:

6.4 Gesprek met de gepeste leerling

1) Hoe gaan we je helpen?

- Kies samen met jouw meester of juf iemand op school uit om jou te helpen.
- Wie pest jou?
- Waarom word je gepest?
- Waar word je gepest?
- Wanneer word je gepest?
- Wat doet de pester?

2) We maken een plan

Bijvoorbeeld:

- Welke hulp heb jij nodig, zodat je weet dat het goed komt?
- Welke oplossingen kun jij bedenken?
- Wat vind jij goed aan dit plan?

3) We doen wat er in het plan staat

Bijvoorbeeld:

- We lichten je ouders in.
- We praten met de pester.
- We vertellen de klas wat er aan de hand is.
- we voeren gesprekken met jou.
- We vragen wat je nodig hebt.

4) Na iedere 2 weken kijken we hoe het gaat.

- We praten met jou.
- We praten met de pester.
- We praten met je ouders

6.5 Gesprek met de pester

1) Hoe gaan we je helpen?

- Kies samen met jouw meester of juf iemand op school uit om jou te helpen.
- Wat is pesten volgens jou?
- Wie pest jij?
- Waarom pest jij?
- Waar pest jij?
- Wanneer pest jij?
- Wat doe je als jij pest?

2) We maken een plan

Bijvoorbeeld:

- Welke hulp heb jij nodig, zodat je weet dat het goed komt?
- Welke oplossingen kun jij bedenken?
- Wat vind jij goed aan dit plan?

3) We doen wat er in het plan staat

Bijvoorbeeld:

- We lichten je ouders in.
- We praten met jou.
- We praten met de gepeste leerling.
- We vertellen de klas wat er aan de hand is.
- Je hebt gesprekjes met de meester of juf die je helpt.
- We vragen wat je nodig hebt.

4) Na iedere 2 weken kijken we hoe het gaat.

- We praten met jou.
- We praten met de gepeste.
- We praten met je ouders.

5) Als het pesten uiteindelijk niet stopt, kun je worden geschorst van school.

6.6 Begeleiding van de groep:

De andere kinderen in de groep; de zwijgende meerderheid of de meelopers hebben een belangrijke sociale en corrigerende functie. De pester kan zich gesteund voelen als de andere kinderen niets ondernemen, maar verliest zijn invloed als zij zijn/haar gedrag afkeuren.

Begeleidingspunten:

- Kind gedrags- & antipestprotocol bespreken. Afspraken en omgangsregels herhalen, controleren en corrigeren.
- Het verschillend zijn van mensen en kinderen waarderen.(kwaliteitenspel, kringgesprek)
- De kinderen aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor de goede sfeer in de groep.
- De kinderen leren en stimuleren voor zich zelf en anderen op te komen.
- De kinderen via rollenspelen zich in laten leven in de pester, de gepeste en de Meeloper (Kanjertraining).
- Kinderen zich bewust laten zijn hoe het voelt om toeschouwer te zijn van pestgedrag, middels gesprek of opstel.
- Kinderen zich bewust laten worden wat hun rol en invloed kan zijn als ze zich los weten te maken uit de groep en het op durven te nemen voor het gepeste kind.
- Complimenten voor kinderen die het opnemen voor het gepeste kind.

6.7 Adviezen aan de ouders

Ouders van gepeste kinderen

- Blijf in contact met uw kind, zodat duidelijk wordt wat het pesten met uw kind doet en om in te schatten hoe ernstig hij/zij de situatie ervaart.
- Maak uw kind duidelijk waarom een ander kind pest en waarom dat mogelijk bij hem/haar het geval zou kunnen zijn.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Stimuleer het kind dingen te doen waarbij hij/zij tot zijn/haar recht komt en benadruk de positieve kanten van uw kind om zijn/haar zelfvertrouwen een impuls te geven.
- Help hem/haar bij het verkrijgen van sociale vaardigheden eventueel in samenwerking met school of een extern bureau.
- Steun uw kind, toon begrip en laat hem/haar weten dat hij er niet alleen voor staat, maar probeer uw kind ook weer niet teveel te beschermen.
- Zoek samen naar oplossingen die het kind zelf wil.
- Leer uw kind voor zich zelf op te komen en weerbaar te worden, o.a. door sport.
- Laat u niet direct leiden door emoties, houd uw hoofd koel.

Ouders van de pester

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind..
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen van het pestgedrag.
- Maak uw kind bewust van datgene wat hij of zij aanricht.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem goed gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter het plan van aanpak van de school staat.

Alle andere ouders

- Neem ouders van het gepeste kind serieus.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor zich zelf op te komen
- Leer uw kind voor andere kinderen op te komen.